

Sygn. akt VI Cz 796/16

POSTANOWIENIE

Dnia 7.07.2016 r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VI Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Polak

Sędziowie: SSO Leszek Mazur (spr)

SSO Henryka Szwyngel

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 7.07. 2016 r.

sprawy egzekucyjnej wierzyciela (...) Spółka Jawna w S.

z udziałem dłużnika Wojewódzkiego Szpitala (...) im. (...) w C.

skarga dłużnika na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy S. J. w sprawie o sygn. akt Km 216/16

na skutek zażaleń: dłużnika Wojewódzkiego Szpitala (...) im. (...) w C. oraz Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy S. J.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 16 marca 2016r.

sygn. akt XV Co 526/16

postanawia: oddalić oba zażalenia.

Sygn. akt VI Cz 796/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 16.03.2016 r. sygn. akt XV Co 526/16 k.31-35 Sąd Rejonowy w Częstochowie: z urzędu uchylił podatek VAT w kwocie 76,09 zł doliczony przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy S. J. do opłaty stosunkowej w kwocie 330,83 zł postanowieniem z dnia 1.03.2016 r. wydanym w sprawie o sygn. akt Km 216/16, umorzył postępowanie skargowe w pozostałym zakresie i odstąpił od obciążenia wierzyciela zwrotem kosztów postępowania skargowego.

Zażalenie od tego postanowienia złożył komornik oraz dłużnik.

W swoim zażaleniu k.42-47 Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy S. J. zarzucił Sądowi I instancji: że orzekł mimo niedopuszczalności drogi sądowej; pominął analizy treści przepisów art. 34, 35, 39 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, nie dokonał poprawnej wykładni przepisów art. 49 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, nie odniósł się do argumentu komornika dotyczącego art. 63 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji w odniesieniu do podatku VAT; oparł swoją decyzję jedynie na poradniku o naliczaniu podatku VAT w formie broszury, pominął kluczową zasadę podatku VAT tj. zasadę neutralności tegoż podatku, nie wziął pod uwagę ustawy o podatku od towarów i usług, w szczególności art. 29a. Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w pkt. 1

Dłużnik zaskarżył postanowienie Sądu Rejonowego w części, tzn. w pkt. 3. W swoim zażaleniu k.37-39 dłużnik zarzucił Sądowi I instancji naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez odstąpienie od obciążania wierzyciela kosztami postępowania. Wskazując na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i zasądzenie od wierzyciela na rzecz dłużnika kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi, oraz kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje.

Zażalenie jest niezasadne.

I. Nietrafny jest zarzut komornika wskazujący na brak podstawy wynikającej z przepisów materialnych oraz proceduralnych do ingerowania przez sąd powszechny w postanowienie organu egzekucyjnego w części dotyczącej ustalenia przez ten organ podatku VAT. Sąd Rejonowy miał podstawy do dokonania kontroli zaskarżonej czynności także w ograniczonym zakresie mającym aspekt podatkowy. W swojej praktyce orzeczniczej sądy powszechne wielokrotnie wypowiadają się w kwestii podatkowych, jeżeli stanowią one element rozstrzyganych przez nich spraw. Jest tak np. w przypadku ustalania wynagrodzenia biegłych, kuratorów, adwokatów i radców prawnych zastępujących strony z urzędu syndyków czy kuratorów. Dotyczy to sądów wszystkich instancji. Stosowanie w takiej sytuacji prawa podatkowego nie ma nic wspólnego z ingerowaniem przez sąd powszechny w postanowienie organu egzekucyjnego w części dotyczącej ustalenia przez ten organ podatku VAT. Gdyby przyjąć ten tok rozumowania, to za organ egzekucyjny należałoby uznać sąd przyznający wynagrodzenie biegłemu lub pełnomocnikowi z urzędu, a w takiej sytuacji kontrola instancyjna w zakresie naliczenia podatku VAT też mogłaby być kwestionowana jako niedopuszczalna ingerencja.

II. Jak chodzi o kwestię rozstrzygnięcia merytorycznego, to stanowisko Sądu Rejonowego należy uznać za trafne. Przesądza o nim aktualna treść art. 49 ustawy z dnia 29.08.1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, która pozwala uznać opłatę egzekucyjną za świadczenie brutto, tzn. zawierające już naliczony podatek VAT, ze względu na brak jednoznacznego stwierdzenia przewidującego doliczanie kwoty podatku do ustalonej opłaty. Istotnym argumentem jest aktualne stanowisko Ministerstwa Finansów, ponieważ stanowi ono wypowiedź organu Państwa kompetentnego w sprawach podatkowych, wobec czego można uznać je za wypowiedź miarodajną, mającą walor zbliżony do wykładni autentycznej. Nie ma podstaw do deprecjonowania stanowisko Ministerstwa Finansów i redukcji go do broszurowej formy publikacji.

III. Niezasadne jest również zażalenie dłużnika. Argumentacja Sądu Rejonowego nawiązująca do art. 102 k.p.c. i zasady słuszności jest trafna. Uzasadnienie w tej części jest rzeczywiście lakoniczne, ale nie utrudnia kontroli instancyjnej. Spór, o jaki chodzi skardze dłużnika dotyczy w istocie tylko dłużnika i komornika. Chodzi w nim bowiem o rozłożenie ciężaru podatku VAT związanego z opłatą egzekucyjną, tzn. ocenę czy opłata ta wyliczona jest w kwocie brutto, uwzględniając podatek VAT, czy też w kwocie netto, do której należy doliczyć ten podatek. Pozycja wierzyciela jest tu neutralna, nie on inicjował postępowanie skargowe, a na ustalenie jej wysokości nie ma żadnego wpływu. Oceny tej nie zmienia argumentacja skarżącego odwołująca się do możliwości wyboru komornika przez wierzyciela i ponoszenia z tego tytułu dalszych konsekwencji (por. uzasadnienie zażalenia k.40v). Wierzycielowi nie sposób przypisać jakiegokolwiek zaniedbania w związku z powierzeniem egzekucji Komornikowi sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy. Spór dotyczący podatku VAT w związku z opłatą egzekucyjną ma charakter powszechny i należy uznać, że powierzenie egzekucji innemu komornikowi nie wykluczyłoby sporu na tym tle.

IV. Nieprzekonujący jest argument wskazujący na możliwość dochodzenia od komornika odszkodowania na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29.08.1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji. Kwota nienależnie naliczonego podatku VAT to 131,10 zł, co ewentualne postępowanie odszkodowawcze już z tego powodu czyni mało praktycznym.

V. Podobnie należy ocenić argumenty związane ze statusem dłużnika jako podmiotu sektora finansów publicznych zobowiązanym do dochodzenia swoich należności oraz racjonalnego wydatkowania posiadanych przez siebie środków

finansowych. Odnosnie przepisy dotyczą podmiotu sektora finansów publicznych, w tym dłużnika, ale nie ograniczają sądu w zakresie sposobu rozliczania kosztów postępowań sądowych, regulowanych innymi przepisami.

Mając na względzie wskazane argumenty Sąd odwoławczy na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił oba zażalenia.